

Ефективне формування корпоративної культури в організації можна вважати лише тоді, коли основні органи управління, займаючи керівні посади, будуть служити зразком і еталоном ідеальної форми, стандартом корпоративних відносин, підприємницького духу та корпоративної культури. Якщо лідери групи вимагають від підлеглих дотримання певної нормативної діяльності та відносин, що відповідають принципам корпоративності, а самі виявляють інші форми діяльності, поведінку та ставлення, далекі від правил, то це буде вважатись подвійною мораллю.

Науковець Дафт Р. Л. у книжці «Уроки лідерства» зазначає, що сучасний менеджмент, який становить собою, кризовий менеджмент і менеджмент змін вимагає не керівництва, а саме лідерства. Сьогодні управління відчувається в абсолютно іншій реальності та світоглядній парадигмі. Глибока трансформація організацій і управління зумовлене різними факторами, а саме:

- 1) стрімким змінам в навколишньому середовищі;
- 2) глобалізацією;
- 3) індивідуальністю бізнесу;
- 4) візуалізацією взаємодій (тобто команд);
- 5) мінімізацією державного регулювання;
- 6) економічної нестабільності і невизначеністю;
- 7) постійною небезпеками та ризиками (пандемії, тероризм, війни) [2].

Якщо наш світ буде стабільний, то лідери одразу будуть створювати певні зміни, адже джерелом влади лідера є його особисті якості. «До них можна віднести ентузіазм, чесність, сміливість, скромність» [2, с.32]. Сюди також варто додати:

- сильне бажання працювати;
- глибока увага до оточення
- здатність передавати своє захоплення;
- емоційний зв'язок з іншими;
- відчуття себе частиною команди чи колективу;
- визнання власних помилок і прийняття ризиків;
- уміння слухати і розуміти людей;
- довіра до колег;
- уміння навчитися в інших;
- уміння адекватно оцінювати себе;
- відкритість до нового;
- здатність приймати складні і нестандартні рішення

Кожен управлінець має свій особистий стиль керування людьми. Аналізуючи наукову літературу ми виокремили основні типи лідерства:

1) Авторитарний – це стиль лідерства, де головний має достатню владу, щоб нав'язати свою волю підлеглим і не соромиться використовувати адміністративні методи, які впливають на підлеглих для прийняття життєвих рішень. Такі особи самостійно вирішують усі проблеми, нехтуючи думкою підлеглих, нерідко

втручаються в дії підлеглих керівників, перешкоджаючи їх ініціативі та не дають їм приймати самостійні рішення без їхнього відома. ступінь авторизації [5].

2) Демократичний – це стиль, який характеризується високим ступенем розширення прав і можливостей. Підлегли активно беруть участь у прийнятті рішень і мають широкий діапазон свободи виконання завдань. Зазвичай рішення можна приймати лише після підтвердження думки підлеглих, і в той же час він створює атмосферу відкритості та довіри, а підлегли завжди можуть звернутися за допомогою та порадою до керівників, поговорити про певні питання, актуальні проблеми, порадитись та поділитись успіхами [7].

3) Ліберальний (нейтральний) – це стиль лідерства, де підлегли мають велику самостійність у роботі та прийнятті рішень, а керівник лише час від часу дає загальні вказівки та контролює діяльність виконавця. Нейтральне управління комфортне для лідера, який зможе легко відпускати ситуацію, довіряти своїй команді, послаблювати контроль у будь-яких ситуаціях, добре володіє мистецтвом вирішувати конфлікти та гуртувати людей навколо своїх ідей [1].

Таким чином, кожному лідеру необхідно створити свою корпоративну культуру, адже саме вона займає важливу роль в управлінні. Допомагає вирішувати питання, згуртовувати колектив та зміцнювати бізнес.

Список використаних джерел

1. Абашкіна Є. Б., Косолапова Ю. М. Про теорії лідерства в сучасній психології США / Є.Б. Абашкіна, Ю.М. Косолапов // США: економіка, політика, ідеологія, 1993. – № 4. – С. 75.
2. Дафт Р.Л. Д 12. Уроки лідерства/Р.Л. Дафт; за участю П. Лейна; [Пер. з англ. А.В.
3. Козлова; за ред. проф. І.В. Андрєєвої]. - К: Підручники та посібники, 2006. - 480 с
4. Зазикін В. Г., Смирнов Е. Л. Психологія і акмеологія лідерства. – ВЕЛІТ, 2019. – 410 с.
5. Захарчин Г. М. Корпоративна культура: навч. посіб. – Львів, 2011. – 104 с.
6. Комарова Є. В., Редіна Н. І., Шмельова С. А. Лідерство : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. – Дніпропетровськ : ДДФА, 2008. – 286 с.
7. Освіта UA: менеджмент. URL: Ч. Бернард, <https://osvita.ua/vnz/reports/management/15415/> (дата звернення: 03.02.2023)
8. Евтихов О. В. Стратегии и приемы лидерства: теория и практика. — СПб.: Речь, 2007. – 238 с.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент Завгородня Л.В.

РУШНИК ПЕРЕМОГИ МИСТИКИНИ ОЛЕКСАНДРИ ТЕЛІЖЕНКО: ТРАДИЦІЇ ТА НОВАТОРСТВО

Постоєнко В.С.

*Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
e-mail: v.po100enko@ukr.net*

Днями у місті Черкаси було впроваджено ювілейний мистецький проєкт «Мої дороги», авторкою якої є – Олександра Василівна Теліженко. 30 березня 2023 року відбулося відкриття проєкту, що об'єднує в собі 2 виставки, які розміщені в

Черкаському обласному краєзнавчому музеї – «Витоки» та у Черкаському художньому музеї – «Зеніт» [1].

Олександра Теліженко – відома мисткиня, заслужена художниця України. Відвідавши виставку «Зеніт», ми мали змогу ознайомитися із авторською інтерпретацією народного шиття. Родзинкою виставкою став авторський монументальний рушник «Вогонь космічний. Сонце» (або інша народна назва «Зеніт українського Сонця» або рушник Перемоги). По суті це вишита картина на основі композиції які складають традиційні символи, головним експонатом є рушник виявився пророчим, тому що із початку війни (лютий 2022 року – початок повномасштабного вторгнення росії та території України) він став символом, що відобразить нашу перемогу.

Рушник Перемоги [див. рис. 1] виконаний на синьому тлі, яке у народі є ознакою відображення стихії води та власне жіночності. Основні кольори, які мисткиня використала на рушнику – червоний, жовтий, помаранчевий та білий. Червоний колір в українській культурі часто пов'язується із сонцем та життям, а жовтий – зі світлом та радістю. Помаранчевий колір, що досягається поєднанням червоного та жовтого, що підкреслює неподільність та гармонію Всесвіту в рушнику. Білий колір символізує чистоту, прозорість та духовність.

Крім основних кольорів, на рушнику також присутні й інші відтінки, такі як зелений, синій та фіолетовий. Зелений колір асоціюється з рослинністю та землею, синій – з небом та водою, а фіолетовий – з магією та духовністю.

Загалом, колористика рушника «Вогонь космічний. Сонце» є яскравою та насиченою. Вона відображає енергію та життєву силу, ідею міфологічної міцї незламності українського народу, що пронизує етнічну культуру.

Перш за все, варто звернути увагу на головний елемент рушника – зображення сонця. Із часів Трипілля – Сонце, є одним із найбільш поширених орнаментів. Воно символізує світло, життя, силу та духовність. На рушнику сонце зображене в яскравих кольорах, що підкреслює його важливість та потужність.

Наступний елемент – зображення вогню. Вогонь в українській міфології – може бути символом потужної енергії Космосу та життєвої міцї людини. Вогонь також символізує прагнення до духовного просвітлення та очищення душі. У рушнику Перемоги вогонь зображений як зірки та космічний простір, що символізує безмежність та безкраїсть Всесвіту.

Вражає також на рушнику зображення рослинної орнаментики, яка традиційно використовується у вітчизняному, народному, професійному шитті. Цей орнамент символізує плодючість та родючість землі нашої Батьківщини.

Крім того, на рушнику зображені символи української міфології, такі як дерево життя та птахи. Дерево життя, що традиційно маркує триєдину вертикальну єдність Всесвіту, у авторському баченні мисткині виступає і як символ родоводу та спадщини. Птахи, що в народному мистецтві позначають, поєднання земного та небесного світів на рушнику символізують і духовність та вільнодумство.

Підсумовуючи вище зазначене, зауважимо, що виставка, а особливо рушник «Вогонь космічний. Сонце», залишають неймовірне враження у відвідувачів.

Мене він вражає яскравим та неповторним дизайном, новим прочитанням традиційної української символіки, поєднанням традиційних – білий, червоний, зелений, синій та авторські насичені кольори – помаранчевий, фіолетовий, рожевий. Однозначно, рушник має велике символічне навантаження. Ідеї та задуми авторки чітко прослідковуються тільки в одному напрямку – Перемога буде за Україною!

Рис. 1. Рушник «Вогонь космічний. Сонце»
(світлина із власної колекції авторки роботи).

Список використаних джерел

1. У Черкасах знана мисткиня в один день презентувала дві свої ювілейні виставки | Про Все | Новини Черкас та Черкаської області. Про Все | Новини Черкас та Черкаської області
URL: <https://provse.ck.ua/u-cherkasakh-vidbulasia-vystavka-vidomoi-ukrainskoi-khudozhnytsi/> (дата звернення: 09.04.2023).

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор Ярмоленко Н.М.